

Αλβανίας κυρού Αναστασίου. Λόγος εις την εις επίσκοπον Ανδρούσης χειροτονίας του

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Αλβανίας](#)

Σε ανάμνηση της ζωής και του ποιμαντικού έργου του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Αναστασίου δημοσιεύτηκε ο χειροτονητήριοις λόγος του εις Επίσκοπον Ανδρούσης που εκφωνήθηκε στις 19 Νοεμβρίου 1972.

Σημειώνεται ότι ο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας Αναστάσιος εκοιμήθη εν ειρήνῃ το πρωί του Σαββάτου στις 25 Ιανουαρίου του 2025 στο νοσοκομείο Ευαγγελισμός, μετά από από πολυήμερη νοσηλεία στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας έχοντας συμπληρώσει τα 95 του χρόνια και 32 χρόνια ποιμαντορίας στην Εκκλησία της Αλβανίας. Σήμερα το πρωί αναχώρησε από τον Ιερό Καθεδρικό Ναό Αθηνών το σκήνωμα του μακαριστού Αρχιεπισκόπου το οποίο είχε εκτεθεί σε λαϊκό προσκύνημα από νωρίς της Κυριακής με χιλιάδες πιστούς να σπεύδουν να προσκυνήσουν και να λάβουν την ευχή του.

Παρακάτω ο χειροτονητήριος λόγος του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Αναστασίου σε επιμέλεια του Μητροπολίτη Αρκαλοχωρίου κ. Ανδρέα:

Μακαριώτατε,

Σας ευχαριστώ ολοψύχως διά την αγάπην Σας, την πολλαπλώς και επί σειράν ετών εκδηλουμένην, και κατά την ώραν αυτήν τελεταρχούσαν. Ευχαριστώ επίσης θερμώς την περί Υμᾶς Ιεράν Σύνοδον, διά την πολλήν εμπιστοσύνην της να με καλέση εις επισκοπικὴν διακονίαν. Αισθάνομαι την ανάγκην να ευχαριστήσω ακόμῃ τους παρισταμένους Σεβασμιωτάτους Αρχιερείς, ιδιαιτέρως τους λειτουργούντας εις το μυστήριον, τους πρεσβυτέρους, τους διακόνους και τον λαόν του Θεού, τους συμπροσευχομένους κατά την παρούσαν μυσταγωγίαν. Ἄς μου επιτραπῇ, τέλος, να επεκτείνω κατά τας ιεράς αὐτάς στιγμὰς της Ευχαριστίας την ἐκφρασιν της ευγνωμοσύνης μου προς όλους εκείνους, οἱ ὅποιοι μέχρι σήμερον με ἐστήριξαν με την στοργήν των και με καθωδήγησαν με την πείραν των: την οικογένειάν μου, τους κατά καιρούς καθηγητάς μου, και μάλιστα της Θεολογικῆς Σχολῆς του Πανεπιστημίου Αθηνών, τους διαφόρους συνεργάτας μου, και ιδιαίτερα τους νέους ανθρώπους, οἱ ὅποιοι, με το πάθος των δι' ἀλήθειαν μου υπενθυμίζουν συνεχῶς το σκληρόν χρέος της γνησιότητος.

Α'.

Αἱ φοβεραὶ στιγμαὶ της προκειμένης ιερουργίας δεν ἐπιτρέπουν ἀναλύσεις μακράς. Λιτότατα, λοιπόν, περιορίζομαι να ἐξηγήσω, ὅτι συναισθήματα ἀνεπαρκείας και φόβου με συντρίβουν προ των ἀπαιτήσεων του Λόγου του Θεού: «δει οὖν τον ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι» (Α΄ Τιμ. 3:2), «ἄρτιον... προς παν ἔργον ἀγαθόν ἐξηρτισμένον» (Β΄ Τιμ. 3:17). Με αἶσθημα ἱλίγγου, εἶδα να ἀναδύωνται ἀπὸ τον βυθόν της συνειδήσεως της Εκκλησίας φράσεις ὅπως, ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι «τύπος του Πατρός» (Ἰγνατίου, Προς Τραλ. ΙΙΙ, Ι), «εις τόπον» και «εις τύπον Θεού» (Ἰγνατίου, Προς Μαγνησ. VI, Ι) με ἀποστολήν «πτερῶσαι ψυχὴν, ἀρπάσαι κόσμον και

δούναι Θεω» (Γρηγορίου Ναζιανζηνού, Απολογ. κβ').

Εζήτησα αυτήν την εβδομάδα καταφύγιον από την εσωτερικήν έντασιν εις την σιωπὴν και την λατρευτικὴν ζωὴν της Εκκλησίας μας, ὥστε να προσεγγίσω κάπως το νόημα του επισκοπικοῦ λειτουργήματος. Το αρχικόν δέος μετεμορφώθη εις ρίγος· διότι κατὰ τας ημέρας, αι οποίαι εμεσολάβησαν από της εκλογῆς μου, το εορτολόγιον της Εκκλησίας μας προέβαλε τας μνήμας των ἁγίων, επισκόπων Ιωάννου του Ελεήμονος την Κυριακὴν, Ιωάννου του Χρυσοστόμου την Δευτέραν, Γρηγορίου του Παλαμά την Τρίτην, Γρηγορίου Νεοκαισαρείας την Παρασκευήν. Ὅλαι αὐταί αι ἅγιοι μορφαί ἦλθον διὰ να αποκαλύψουν κατὰ τρόπον συγκλονιστικόν ποῖαι εἶναι αι πραγματικά διαστάσεις ζωῆς του Επισκόπου:

α) Ἐζησαν ὅλοι των με μίαν αγάπην διὰ τον ἄνθρωπον και τον Θεόν πέραν οὐρανῶν τε συνόρων συμβατικῆς λογικῆς. Μέχρι μαρτυρίου ηγωνίζοντο διὰ την ανακούφισιν των θλιβομένων και των «τεθραυσμένων» (Λουκ. 4:18) της εποχῆς των, αποκαλύπτοντες οὐσιαστικῶς την φιλανθρωπίαν του Θεοῦ, η οποία φανερούται εν τη Εκκλησίᾳ.

β) Ἐζησαν με ασκητικὴν εγρήγορσιν και κατάνυξιν διὰ την υπέρβασιν της σκοτεινῆς αβύσσου του ἀνθρωπίνου «εγώ». Ἐκαμαν ἀσκητήριον την πόλιν, την καθημερινὴν πραγματικότητά, την υπερκόπωσιν και το μαρτύριόν των. Από αὐτόν τον ἀμείλικτον προσωπικόν ἀγῶνα ἀγνότητος, κατανύξεως και ταπεινώσεως ἐπήγαγεν η ἐκπληκτικὴ των ἀκτινοβολία.

γ) Ἐζησαν με βαθεῖαν αἰσθησὶν καθολικῆς ευθύνης και ἀποστολικῆς συνειδήσεως, με την βεβαιότητα ὅτι ὡς «τύποι Χριστοῦ» γίνονται αὐτομάτως «παγκόσμιοι ἄνθρωποι», με την πεποίθησιν ὅτι πιστότης εις την ἀποστολικὴν παράδοσιν σημαίνει πιστότητα εις το ἀποστολικόν χρέος, ὅτι η ἐπίθεσις των χειρῶν των επισκόπων κατὰ την χειροτονίαν δεν ἀποτελεῖ μόνον ἐγγύησιν ἀποστολικῆς διαδοχῆς, ἀλλὰ και χρέωσιν δια ἐνεργόν συμμετοχὴν εις την πορείαν της Μίας, Ἀγίας, Καθολικῆς και Αποστολικῆς Εκκλησίας «ἕως ἔσχατου της γῆς» (Πράξ. 1:8).

δ) Καθωδήγησαν ὅλοι των και παρηγόρησαν τον λαόν του Θεοῦ με προφητικὴν ἐνόρασιν και τόλμην και αὐτό ἀκριβῶς εἶναι το τέταρτον κοινόν των χαρακτηριστικόν, το οποίον με ἐδόνησεν. Εθεολόγησαν με οξύτητα πνεύματος και δυναμισμόν, αποκαλύπτοντες ἀδιακόπως νέας, επικαίρους διὰ την εποχὴν των, πλευράς του «μυστηρίου της πίστεως» (Α΄ Τιμ. 3:9). Κατέθεσαν ρωμαλέαν μαρτυρίαν περί της Αλήθειας εις κρίσιμους διὰ την Εκκλησίαν στιγμὰς και με προφητικὴν δύναμιν ἐγκρέμισαν «παν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ της γνώσεως του Θεοῦ» (Β΄ Κορ. 10:5), παν εἶδος ἀτομικῶν εἰδώλων ἀνεσιν, ἐξουσίαν, δόξαν, κοσμικὰς συμβατικότητας, τα ὅποια δεν ἔπαυσαν να ἀναστηλώνονται εις ὅλας τας

εποχάς και εντός των πλαισίων του εκκλησιαστικού χώρου.

ε) Η όλη επισκοπική των διακονία υπήρξε, τέλος, μία σταυρώσιμος μαρτυρία Αναστάσεως. Από την Θείαν Ευχαριστίαν της λατρευτικής κοινότητας, της οποίας προΐσταντο, την ενεργοποιούσαν το γεγονός της Σταυρώσεως και της Αναστάσεως, ήντλουν δύναμιν και έμπνευσιν διά να βοηθούν τον λαόν του Θεού να ζή το «Πάσχα Κυρίου», να πραγματοποιή δηλαδή συνεχή «έξοδον» από την περιοχή της αποκαρδιώσεως εις την χώραν της ελπίδος, από την οϊανδήποτε δουλείαν «εις την ελευθερίαν της δόξης των τέκνων του Θεού» (Ρωμ. 8:21)· ένα Πάσχα, μίαν «Διάβασιν», από τον χώρον της υποκρισίας εις την αλήθειαν, από την απομόνωσιν του ατομισμού εις την εν Χριστώ κοινωνίαν.

Β'.

Αναζητώ, Μακαριώτατε, εις τα βάθη μου κάτι από τα στοιχεία αυτά του αληθούς επισκοπικού ήθους, και δεν βλέπω παρά μόνον κακέκτυπα η αμυδρούς αντικατοπτρισμούς των εις την επιφάνειαν των πόθων μου. Οι στίχοι της Αποκαλύψεως του Ιωάννου προς τον επίσκοπον Λαοδικείας, προσηρμοσμένοι εις την περίπτωσίν μου, αποκτούν συνταρακτικήν επικαιρότητα: τώρα πλέον οίδας «ότι συ εί ο ταλαίπωρος και ο ελεεινός και πτωχός και τυφλός και γυμνός»(Αποκ. 3:17).

Η ανεπάρκεια και γυμνότης αυτή γίνεται ακόμη σοβαρωτέρα, όταν αναλογίζεται κανείς ότι καλείται να διακονήση ως Επίσκοπος εις οργανισμόν όπως η Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος, εις μίαν εποχήν ριζικών ανακατατάξεων, τεχνοκρατικής θυέλλης, συγκρούσεων κοινωνικών, μεταξύ απιθάνων συμφερόντων και απροσώπων δυνάμεων εις περίοδον κατά την οποίαν διακηρύττεται επιμόνως η αξία του ανθρώπου, της ελευθερίας, της δικαιοσύνης, της ισότητος, διά να καλύπτεται η έντεχνος η άτεχνος καταπάτησίς των. Η επισκοπική ευθύνη γίνεται ακόμη συνθετωτέρα εις την σκέψιν ότι η Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία καλείται να δώση «λόγον περί της εν αυτή ελπίδος» (Α΄ Πέτρ. 3:15) εντός μιας πολυμόρφου ανθρωπότητος, η οποία εξελίσσεται εις ενιαίαν μεγαλούπολιν με άνω των 2/3 του πληθυσμού της μη Χριστιανούς, αναμένουσιν με τρόπον το λυκαυγές του 21ου, του ηλεκτρονικού, αιώνος.

Αυταί ακριβώς αι σκέψεις και τα συναισθήματα με συνέτριψαν, Μακαριώτατε, κατά την απομόνωσιν αυτών των ημερών. Η υπεύθυνος τοποθέτησις ενός επισκόπου μέσα εις έναν παρόμοιο χώρον είναι κάτι μαρτυρικών και η ανεπάρκεια μου το καθιστά εξαιρετικώς επικίνδυνον. Βεβαίως, τώρα είναι πλέον αργά, διά να τολμήσω οϊανδήποτε «φυγήν εις Θαρσίς»(πρβλ. Ιων.1:3), όπως προ ετών. Άλλωστε,

η φυγή τελικώς δεν αποτελεί λύσιν, διά αυτού του είδους τους φόβους. Μόνον «ή τελεία αγάπη έξω βάλλει τον φόβον» (Α΄ Ιω. 4:18). Το μυστήριον της τελείας αγάπης του Θεού προς τον κόσμον, ο οποίος έγινε άνθρωπος, διά να συμμερισθεί την ζωήν μας και συγκαταβαίνει να χρησιμοποιή αναξίους και αμαρτωλούς ανθρώπους, όπως ο σμιλών, διά να εκπροσωπούν την Εκκλησίαν Του, με παρηγορεί. Αύτη η κοινωνία αγάπης, η οποία πραγματοποιείται εις το 6 μυστικόν σώμα του Χριστού, «ό έστιν η εκκλησία» (Κολ. 1:24) με μυριάδας μυριάδων προσώπων όλων των εποχών, προαπελθόντων και ζώντων, οσίων, μαρτύρων, ομολογητών, αύτη η συνεχής παρουσία αγάπης και δεήσεως χιλιάδων προσφιλών αδελφών εν Κυρίω μου δίδει το θάρρος διά το τρομερόν σημερινόν βήμα. Εις αυτήν την «τελείαν», την εν πόνω αγάπην του Χριστού, την εντός της Εκκλησίας βιουμένην, παραδίδομαι.

«Ιδού έστηκα επί την θύραν και κρούω...», συνεχίζει το κείμενον της Αποκαλύψεως προς τον επίσκοπον Λαοδικείας, μετά την φοβεράν αποκάλυψιν της γυμνότητός του και την κλήσιν προς μετάνοιαν. «Εάν τις ακούση της φωνής μου και άνοιξη την θύραν, και εισελεύσομαι προς αυτόν και δειπνήσω μετ' αυτού και αυτός μετ' εμού» (Αποκ. 3:20). Απ' ό,τι βλέπω μέχρι τώρα, μόνον μία εγρήγορσις μετάνοιας, εν ταπεινώσει και πίστει εις την ευσπλαγχνίαν του Θεού, προσφέρει δυνατότητα υπερβάσεως του φόβου και ανοίγει θύραν διά την πραγματοποίησιν του Μυστικού Δείπνου μετά του Ηγαπημένου και την βίωσιν μιας Πασχαλίου αποστολής.

Σας ικετεύω λοιπόν, Μακαριώτατε, και Υμάς, σεβάσμιοι Ιεράρχαι, προσφιλείς πατέρες και αδελφοί, όσοι αυτήν την ώραν με κυκλώνετε με την αγάπην σας, δεηθήτε η φλόγα, η οποία θα ανάψη εντός μου, κατά την προκειμένην μυσταγωγίαν με την δύναμιν του Παναγίου Πνεύματος από το πύρ της Πεντηκοστής, να καίη με ταπείνωσιν ενώπιον της εικόνας του Εσταυρωμένου και των Αγίων, εις μίαν συνεχή Λειτουργίαν πίστεως και αγάπης, ώστε να μεταφέρη, όπου εναποτεθή, κάτι από την θερμην, την παρηγοριάν και την ελπίδα της Αναστάσεως και της Πεντηκοστής.

*Επιμέλεια Μητρ. Αρκαλοχωρίου Ανδρέα Νανάκη

Περιοδικό Εκκλησία, Δεκέμβριος 1972, αριθ. 23-24 1

Κεντρική φωτογραφία: Η εις επίσκοπον Ανδρούσης χειροτονία (1972) του μακαριστού Αλβανίας κυρού Αναστασίου. Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερώνυμος Α΄, Μητροπολίτης Μυτιλήνης Ιάκωβος Β΄, Μητροπολίτης Αιγιαλείας Γεώργιος (19 Νοεμβρίου 1972)